



O NOUĂ ABORDARE A LEGISLAȚIEI BANCARE

Pe fonul unei crize continue a sistemului bancar, toamna anului 2016 aduce o serie de îmbunătățiri ale legislației bancare. Acestea sunt orientate în mare parte spre armonizarea cadrului național cu acquis-ul comunitar și recomandările Fondului Monetar Internațional. În același timp, ele vin să reflecte transformările recente ale pieței bancare și să preîntâmpine unele activități separate și improprii unei activități bancare prudente. Deși modul de adoptare a noului cadru legal trezește discuții, cert este că toate aceste îmbunătățiri sunt direcționate spre fortificarea cadrului legal național, transparența și calitatea acționariatului bancar, și administrarea prudentă a riscurilor băncilor.

În continuare, prezentăm câteva amendamente recente la Legea instituțiilor financiare nr. 550 din 21.07.1995 („Legea instituțiilor financiare”), operate prin Legea nr. 233 din 03.10.2016, în vigoare din 04.10.2016. În calitate de practicieni bancari, avem ferma convingere că inserarea pe hârtie a acestora odată în plus nu va fi redundantă.

Persoanele afiliate băncii

Noțiunea de persoane afiliate băncii este revizuită. Astfel lista persoanelor afiliate se completează fie se modifică cu:

- persoanele juridice și/ sau fizice care, direct sau indirect, dețin sau controlează 1% și mai mult din capitalul băncii (în raport cu 5 și m.m. anterior modificărilor), inclusiv beneficiarii lor efectivi și lanțul părților inter-

- pute prin intermediul căruia beneficiarul efectiv deține sau controlează persoana juridică sau fizică menționată;
- orice entitate asociată băncii sau orice entitate, parte în asocieri în participație, orice entitate asociată sau orice entitate, parte în asocieri în participație a unui membru al grupului de persoane aflate în legătură cu banca, sau entitățile și banca, părți în asocieri în participație ale unei alte persoane.

Amendamentele efectuate definesc noțiunile de entitate asociată dar și de asociere în participație;

- membrii apropiați ai familiei oricărei persoane fizice afiliate băncii, inclusiv soții și rudele soților, până la al treilea grad de rudenie;
- persoana prin intermediul căreia este efectuată o tranzacție în interesul persoanei afiliate și care este considerată a fi influențată de persoana afiliată în cadrul tranzacției respective din cauza existenței unor relații de muncă, civile sau de alt gen dintre aceste persoane, determinate conform reglementărilor Băncii Naționale.

Amendamentele operate largesc conceptual cercul persoanelor afiliate băncii. Cert este că prin modificările aduse noțiunii de persoane afiliate se urmărește diligența anumitor categorii de tranzacții ale băncilor, dar nu în ultimul rând cunoașterea esențială a acționariatului băncilor și a riscurilor asociate tranzacțiilor încheiate cu ultimii și persoanele afiliate acestora.

Conform ultimelor amendamente condițiile, limitele și restricțiile stabilite pentru tranzacțiile cu persoane afiliate pot să includă și cerințe de formare a unor rezerve adiționale pentru acoperirea eventualelor pierderi la creditele și alte active aferente tranzacțiilor cu persoane afiliate. Fapt care va constitui o motivație în plus pentru bănci să asigure o monitorizare mai diligentă a tranzacțiilor cu persoanele sale afiliate.

Caracterul prezumptiv

O inovație ar constitui și instituirea "prezumției de afiliere". Astfel, dacă persoanele afiliate întrunesc una sau mai multe dintre caracteristicile prevăzute în actele normative ale Băncii Naționale sau natura relațiilor și tranzacțiilor dintre persoană și bancă justifică o asemenea prezumpție, Banca Națională poate prezuma persoanele afiliate băncii, devenite cunoscute în procesul de supraveghere a băncii. Banca Națională notifică banca despre o asemenea decizie nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare și, până la proba contrară, ce urmează a fi prezentată Băncii Naționale în termen de 15 zile lucrătoare de la recepționarea de către bancă a notificării, persoanele identificate de Banca Națională sunt prezumate a fi persoane afiliate băncii din data tranzacției.

Formarea capitalului

Exigența imperativă de achitare a acțiunilor băncii doar cu mijloace bănești a fost, de asemenea, supusă modificării. Totodată, posibilitatea achitării acțiunilor cu valori mobiliare de stat este aplicabilă doar băncii-punte și doar pentru formarea capitalului inițial. Definiția de bancă-punte și statutul juridic al acesteia o regăsim în Legea privind redresarea și rezoluția băncilor nr. 232, adoptată în cadrul aceluiași pachet de legi.

Statutul băncii

S-au adus modificări și la clauzele necesare de inclus în statutele băncilor. Urmare a amendamentelor operate statutul băncii urmează să specifice obligativitatea deținătorilor direcți, indirecti și a beneficiarilor efectivi de a prezenta informația solicitată de către bancă pentru asigurarea conformării băncii cu prevederile legii. Astfel, băncile urmează să-și completeze statutele cu clauze privind modul și termenele de prezentare a informației solicitate de către deținătorii direcți, indirecti și beneficiarii efectivi.

Filialele băncilor străine

Amendamentele recente dedică un capitol separat regimului juridic al activității filialelor băncilor străine pe piața bancară a Republicii Moldova. Astfel, sunt specificate mult mai clar, dar și consolidat, regulile de joc pentru aceste entități, pornind de la statutul juridic al filialei băncii străine, cerințele de licențiere și supraveghere, inspecțiile efectuate de autoritățile competente din țara de origine a băncii străine, și terminând cu exigențele pe partea de dezvăluire a informației de către filialele băncilor străine.

Măsurile de prudență

Au suferit completări și normele ce reglementează măsurile de prudență, imperative pentru băncile comerciale.

Astfel, dacă Banca Națională constată că banca este expusă unor riscuri, precum și în cazul în care banca are o importanță sistemică, Banca Națională poate impune acestei bănci cerințe prudențiale sporite față de cerințele conținute în art. 28 alin. (1) și (2) al Legii instituțiilor financiare. Mai mult ca atât, în aceste circumstanțe, Banca Națională va fi justificată să omită parcurgerea procedurii formale de informare anticipată a băncii și să dispună aplicarea imediată a cerințelor prudențiale sporite.

Este necesar de menționat că regimul de supraveghere și administrare specială a fost exclus din Legea instituțiilor financiare. În același timp, măsurile de intervenție timpurie, aplicarea instrumentelor de rezoluție se regăsesc în Legea privind redresarea și rezoluția băncilor, careia îi vom dedica o atenție separată în una din următoarele publicații.

În timpul inserării informațiilor reflectate anterior, a intervenit instituirea de către Banca Națională a regimului de intervenție timpurie aplicat în privința unei bănci comerciale de pe piața Republicii Moldova – regim, care în cazul particular este instituit în vederea asigurării unei conduceri sănătoase și prudente a activității băncii, și care este însoțit inclusiv de suspendarea drepturilor unor acționari, încetarea mandatelor unor membri ai organelor de conducere și desemnarea unui administrator temporar. Este necesar de menționat că cadrul legal conținea suficiente pârghii și mecanisme de intervenție și până la adoptarea Legii privind redresarea și rezoluția băncilor și a modificărilor la Legea instituțiilor financiare, care însă nu au fost aplicate, dintr-un motiv sau altul.

Sperăm că soarta noilor modificări va fi diferită, aplicarea timpurie a acestora fiind, aparent, o bună dovadă.



*Puteți adresa orice întrebări sau clarificări privind informațiile inserate dnei Maia Pircalab, Departamentul Servicii Bancare în cadrul ACI Partners, la următoarea adresă:
mpircalab@aci.md.*

AUTOR



Maia Pircalab
Senior Lawyer
mpircalab@aci.md.

Contacte:

 Bd. Ștefan cel Mare 65
Chișinău, Moldova
 Tel: +373 22 27 93 23
Fax: +373 22 27 93 37

Website:
www.aci.md

Urmărește-ne pe:



Declinarea responsabilității:

Datele și informațiile conținute în acest material sunt furnizate exclusiv ca îndrumar și nu constituie în nici un caz consiliere juridică sau profesională de nici un fel. ACI Partners nu accepta nici o responsabilitate pentru orice daune care ar putea apărea ca și rezultat al deciziilor întemeiate pe datele și/sau informațiile conținute în acest material care a fost oferit exclusiv în scopuri de informare generală.

© 2006-2016 ACI Partners
Toate drepturile rezervate